

Yttrande över Förändrat producentansvar för elutrustning och nya rapporteringsregler för insamling av elavfall (promemoria)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen i vissa avseenden uppfyller förordningens krav. Några aspekter är tydligt och utförligt redovisade, andra mindre tydligt men tillräckligt för att det ska gå att bilda sig en uppfattning om konsekvenserna när det gäller den aspekten. Problembeskrivningen och förslaget överensstämmer med EU-rätten på ett övergripande plan är aspekter som beskrivits tydligt.

Det finns emellertid också ett antal aspekter som inte har beskrivits tillräckligt tydligt. Dit hör aspekten berörda företag och påverkan på dessa företags kostnader. Även påverkan på konkurrensförhållanden, åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter, hur och när förslaget kan utvärderas och behov av speciella informationsinsatser och den specifika frågan hur förslaget förhåller sig till EU-rättsliga minimikrav hade behövt beskrivas tydligare. De aspekter som brister i tydlighet gör det i olika grad. Således finns det en del värdefull information exempelvis om utvärdering och detsamma kan sägas om berörda företag och kostnadspåverkan. I dessa fall hade det behövts komplettering av befintlig information, det hade kunnat vara exempelberäkningar eller scenarier när det gäller kostnaderna. Avseende beskrivningen av berörda företag hade det i synnerhet behövts en tydligare bild av de organisationer som tar över rapporteringsansvaret. När det gäller behov av speciella informationsinsatser kan Regelrådet inte finna någon beskrivning överhuvudtaget. Sammantaget är Regelrådets bedömning att konsekvensutredningen inte uppfyller förordningens krav, även om det varierar mellan de delar som bedöms otillräckliga hur mycket de skulle behöva kompletteras.

Innehållet i förslaget

I promemorian lämnas förslag som begränsar producentansvaret för elavfall med hänsyn till när olika typer av elutrustning släpptes ut på marknaden. Det föreslås också ändrade rapporteringsregler för insamling och behandling av avfall inklusive sanktionsavgifter i vissa fall. Författningsförslagen omfattar en ändring i förordningen (2022:1276) om producentansvar för elutrustning, ändring i avfallsförordningen (2020:614) och ändring förordningen (2012:259) om miljöskningsavgifter. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2026.

Bedömning av delasppekter

Problembeskrivning och syftet med förslaget

I kapitel 7 (konsekvenser) anges följande. Bakgrunden till förslagen i promemorian är de ändringar av WEEE-direktivet som trädde i kraft 2024 (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/884 av den 13 mars 2024 om ändring av direktiv 2012/19/EU om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE)). Ändringarna syftar till att begränsa det utökade producentansvaret för solcellspaneler, begränsa det utökade producentansvaret för elutrustning som inkluderades i WEEE-direktivet tillämpningsområde från och med den 15 augusti 2018, och ändra märkningsbestämmelserna så att de speglar det ändrade ansvaret. Ändringarna gjordes eftersom EU-domstolen slog fast att vissa regler i WEEE-direktivet om utökat producentansvar för elutrustning var ogiltiga på grund av otillåten retroaktiv verkan. Det föreslås också åtgärder med anledning av att Sverige inte når målen om insamling av elavfall. WEEE-direktivets mål för insamling av elavfall som finns i WEEE-direktivet är, enligt den beräkningsmetod som Sverige använder, att mängden insamlat elavfall ska uppgå till minst 65 procent av den genomsnittliga vikten av den elutrustning som släppts ut på den svenska marknaden under de tre föregående åren. Sveriges insamlingsnivå för elavfall 2021 var 48 procent och understeg alltså målet. Bristerna i rapporteringen anges vara en viktig förklaring till den låga insamlingsnivån. För att komma till rätta med bristerna behöver regelverket för rapportering ses över så att statistiken ger en så heltäckande och korrekt bild av insamlingen som möjligt. Det anges i dag finnas luckor i skyldigheten att rapportera elavfall som förs utomlands för behandling. Det föreslås därför att rapporteringsskyldigheten utvidgas så att alla aktörer ska rapportera mängden elavfall som de för utomlands för behandling. Ett sätt att förbättra statistiken anges vidare vara att förenkla rapporteringen och låta de aktörer som har de bästa förutsättningarna rapportera. Det föreslås därför att rapporteringsskyldigheten för producenter av annan elutrustning än konsumentelutrustning tas bort. Den strömmen av elavfall bör i stället rapporteras av de som behandlar avfallet, eftersom dessa oftast är större aktörer med bättre möjligheter att sköta rapporteringen på ett korrekt sätt. Med de nya rapporteringskraven fångas de avfallsströmmar upp som nu inte rapporteras. Det anges skapa förutsättningar för en högre kvalitet på statistiken. Med bättre kunskap om avfallsströmmarna ges även bättre förutsättningar för en fortsatt uppföljning och analys som kan ligga till grund för ytterligare åtgärder.

Slutligen anges det inte finnas någon sanktion i gällande rätt för bristande rapportering av uppgifter om insamling av elavfall. Förslaget om en ny miljöstraffsavgift för den som är försenad med att lämna uppgifter till Naturvårdsverket förväntas enligt förslagsställaren leda till att fler aktörer rapporterar på ett korrekt sätt.

Det finns ytterligare information om bedömda problem i utgångsläget och syfte med förslagen i andra delar av promemorian.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en redovisning av vilka problem som förslagsställaren bedömer finns i utgångsläget och hur förslaget avses åtgärda dessa problem. Regelrådet kan för sin del konstatera att sanktionsavgifter sannolikt varken är det enda eller nödvändigtvis det mest ändamålsenliga sättet att främja att fler aktörer rapporterar på ett korrekt sätt. Samtidigt noterar Regelrådet att det finns flera andra förslag som syftar till att förbättra rapporteringen, utöver den föreslagna sanktionsavgiften, vilket indikerar att förslagsställaren också har ett bredare synsätt där det ska vara lätt att göra rätt. Som en

beskrivning av vilka problem som identifierats och hur förslag avses åtgärda detta är i alla händelser redovisningen tillräcklig.

Regelrådet finner beskrivningen av bakomliggande problem och syftet med förslagen godtagbar.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

I kapitel 7 (Konsekvenser) anges att regler med ursprung i EU-direktiv måste genomföras i nationell rätt inom den tidsram som anges i direktivet. Genomförandet kontrolleras av EU-kommissionen. Det anges att EU-kommissionen redan har inlett ett överträdelseärende mot Sverige som gäller de låga insamlingsnivåerna och om Sverige inte vidtar åtgärder för att förbättra detta kommer kommissionen att gå vidare med överträdelseärendet genom ett motiverat yttrande. Ett försenat eller bristfälligt genomförande av EU-lagstiftning kan ytterst resultera i en straffavgift som utgörs av ett standardbelopp för att bestraffa själva överträdelsen och ett löpande vite tills bristerna åtgärdats.

Regelrådet gör följande bedömning. Det kan generellt sett finnas skäl att som en del i en redovisning av konsekvenser om ingen åtgärd vidtas ange en bedömning av vad den framtida utvecklingen bedöms bli om inget görs. Redovisningen innehåller viss sådan information, utifrån perspektivet om vilka de rättsliga följderna kan bli för Sverige som medlemsstat ifall inga åtgärder skulle vidtas. Såvitt Regelrådet kan förstå är detta i vart fall ett relevant perspektiv på vad som skulle kunna ske om ingen åtgärd vidtas. Det är visserligen möjligt att det också kan finnas andra konsekvenser av att inte vidta de föreslagna åtgärderna, inklusive för berörda företag. I detta ärende, där behovet av att uppnå en måluppfyllelse som inte ifrågasätts på EU-rättsliga grunder framstår som ett centralt motiv för förslaget, kan emellertid den befintliga beskrivningen anses tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av konsekvenser av om ingen åtgärd vidtas godtagbar.

Alternativa lösningar

Det anges följande i kapitel 7 (konsekvenser). Den ändrade omfattningen av det utökade producentansvaret och kraven på märkning i WEEE-direktivet måste genomföras i svensk lagstiftning eftersom de följer av bindande EU-lagstiftning. Det finns därför ingen alternativ lösning. Avseende förslaget till miljö sanktionsavgift anges alternativet vara att inte införa någon sådan. Enligt förslagsställaren har emellertid sådana avgifter en effektiv styreffekt som kan leda till att rapportering görs på ett bra sätt, vilket i sin tur anges kunna främja bra statistik.

När det gäller förslag till ändrade rapporteringsbestämmelser anges att ett alternativ till de föreslagna rapporteringsbestämmelserna är att låta andra aktörer rapportera. Det är möjligt att låta producenter av annan elutrustning än konsumentelutrustning fortsätta rapportera. Bedömningen anges emellertid vara att den valda lösningen är mindre administrativt betungande och ger en mer tillförlitlig statistik än detta alternativ. Ett ytterligare alternativ anges vara att koncentrera rapporteringsskyldigheten än mer genom att låta den som behandlar elavfall även rapportera konsumentelavfall som den tar emot för behandling från en producentansvarsorganisation. Syftet med rapporteringen anges emellertid vara att mäta mängden insamlat elavfall. Att använda uppgifter om hur mycket elavfall som behandlas är bara ett sätt att uppskatta mängden insamlat elavfall när det inte går att få uppgifter direkt från källan eller där det finns andra skäl till att uppgifter från den som behandlar elavfallet ger en bättre kvalitet på statistiken. Eftersom uppgifter om mängden insamlat konsumentelavfall

finns hos producentansvarsorganisationerna, och dessa aktörer har bra förutsättningar att sköta rapporteringen, anges det vara bättre att använda dessa uppgifter.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns beskrivningar av alternativa lösningar. När det gäller de första delförslagen om omfattning av producentansvar och krav på märkning samt miljö sanktionsavgiften är resonemangen kortfattade. Det är inte helt klart på vilken grund som förslagsställaren bedömer att miljö sanktionsavgiften har en effektiv styreffekt. Om det finns ett specifikt underlag för den bedömningen hade det kunnat förbättra redovisningens transparens om något sagts om detta. När det gäller alternativa lösningar avseende rapporteringsbestämmelser beskrivs detta på ett mer utförligt och tydligt sätt, vilket är positivt. Sammantaget är beskrivningen tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar godtagbar.

Berörda företag

På sida 19 anges att producenter av annan elutrustning än konsumentelutrustning idag har en skyldighet att ta emot elavfall från den som vill lämna det ifrån sig. De ska även lämna uppgifter till Naturvårdsverket om hur mycket elavfall som har samlats in och hur mycket som har lämnats för behandling i Sverige och utomlands (78 § elutrustningsförordningen). Producenterna anges vara en heterogen grupp. Gruppen omfattar större företag med resurser och bra kunskap om rapportering men även många små verksamheter som inte har samma förutsättningar.

Ansvar för att hantera vissa äldre produkter och avfall övergår från producenter till innehavarna av dessa när de blir avfall, vilket anges i praktiken ofta vara fastighetsägare och företag. Ansvar för rapportering av elavfall som inte är konsumentelavfall till den som behandlar det insamlade avfallet. De företag som behandlar elavfall som inte är konsumentelavfall anges ofta vara aktörer med god kunskap inom området.

Regelrådet gör följande bedömning. Det går att få en uppfattning om vilka branscher eller slags verksamheter som berörs av förslaget. Det finns också viss information om företags storlek, men denna omfattar inte mer information än att företagets storlek kan variera och att det ger företag olika förutsättningar. Det är inte tydligt vilka kriterier som använts för att anse att ett företag är stort eller litet. Företagens antal anges inte heller, såvitt Regelrådet kan se. Sammantaget hade det behövts en i vart fall något tydligare beskrivning av de berörda företagen för att få en tydligare uppfattning om hur förslagets konsekvenser kan påverka företagen. I synnerhet hade det behövts en tydligare beskrivning av de aktörer som tar över ansvaret för rapportering.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag bristfällig.

Påverkan på företagets kostnader och intäkter

I kapitel 7 anges att genom de senaste ändringarna av WEEE-direktivet har EU tydliggjort att producenter inte längre är ansvariga för hantering och kostnader för avfall från vissa äldre elektriska och elektroniska produkter. Ansvar för att hantera dessa produkter när de blir avfall flyttas nu till den som innehar dem vid tidpunkten då de blir avfall. Det innebär att bördan flyttas från producenterna till innehavarna – vilket i praktiken ofta är fastighetsägare och företag. Dessa aktörer kan behöva stå för kostnaderna för insamling och behandling av dessa produkter. Detta kan leda till ökade kostnader för näringslivet och offentlig sektor, särskilt i de fall där stora mängder äldre solcellspaneler eller elutrustning finns installerade.

Det anges emellertid vara värt att notera att endast en relativt liten mängd solcellspaneler sattes på marknaden under perioden 2005–2012. Detta innebär att de direkta ekonomiska konsekvenserna av just denna del av regeländringarna sannolikt blir begränsade.

Förslag om märkning av elutrustning anges kunna ha en påverkan på aktörer genom att producenter måste säkerställa att elutrustningen är korrekt märkt på ett sätt som visar när produkten släpptes ut på unionsmarknaden. Detta kan medföra en ökad administrativ börda och en kostnad för dessa aktörer. För myndigheter kan det fortsatt innebära ett behov av kontroll och tillsyn för att säkerställa att märkningen följer regelverket och att ansvarsfördelningen är korrekt. Eftersom skyldigheten att märka elutrustning redan finns i dag bedöms ändringen inte bli betungande för berörda aktörer.

Det föreslås att ansvaret för rapportering av elavfall som inte är konsumentelavfall flyttas från producenterna, som både kan vara stora etablerade företag med goda resurser och mindre aktörer, till den som behandlar det insamlade avfallet. De företag som behandlar elavfall som inte är konsumentelavfall är ofta aktörer med god kunskap inom området. Behandlaren tar även betalt för tjänsten att hantera elavfall. Ändringarna förväntas öka den administrativa bördan och kostnaderna för aktörerna som behandlar elavfall samtidigt som den administrativa bördan och kostnader för framför allt mindre producenter kommer att minska.

I den offentliga sektorn påverkas främst den myndighet som är ansvarig för att sammanställa rapporterna och statistiken. Det kan innebära ökade kostnader för att hantera inkomna rapporteringar. Förslaget förväntas dock öka tydligheten för både näringslivet och offentlig sektor om vad som faktiskt ska rapporteras.

Enligt nuvarande regler är det bara behandlaren av sådant elavfall som inte är konsumentelavfall som ska rapportera in uppgifter om det avfall som skickas vidare utomlands för behandling. För att det ska säkerställas att statistiken över det elavfall som förs utomlands är fullständig och korrekt, föreslås att rapporteringsskyldigheten utvidgas till att alla aktörer ska rapportera mängden elavfall som de för utomlands för behandling. Detta kan få en påverkan på de aktörer som inte omfattas av kraven i dag. Det rör sig framför allt om en ökad administrativ börda och eventuellt ökade kostnader för dessa aktörer.

För att undvika dubbelreglering och ökad administrativ börda för producentansvarsorganisationer föreslås att dessa undantas eftersom de är rapporteringsskyldiga enligt elutrustningsförordningen.

Införandet av en miljö sanktionsavgift för försenad rapportering innebär att den myndighet som är ansvarig för rapporteringen får ett större ansvar att övervaka och hantera överträdelser. Detta kan leda till en ökad arbetsbelastning och en ökad administration. Införandet kan dock effektivisera och förbättra myndighetens arbete eftersom rapportering förväntas inkomma i större utsträckning. För verksamhetsutövare anges avgifterna fungera som ett ekonomiskt och rättsligt incitament att rapportera i tid.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår att den som behandlar avfall tar betalt för denna behandling, och att förslaget kommer innebära att sådana företag som behandlar avfall kommer att få ansvar för mer sådan behandling än idag. Utifrån denna information går det att sluta sig till att de företag som behandlar avfall i förekommande fall skulle kunna få något ökade intäkter. Regelrådet anser att förslagsställaren med fördel hade kunnat uttrycka detta explicit, men eftersom viss knapphändig information ändå finns kan beskrivningen anses tillräcklig, med förbättringspotential. Ett skäl till att anse informationen som tillräcklig är

också utifrån vilka risker en något bristande tydlighet innebär. I det här fallet innebär det att en möjlig positiv effekt för vissa företags intäkter inte har framgått påtagligt tydligt. Bristande tydlighet i ett sådant avseende är ett mindre problem än bristande tydlighet när det gäller intäktsförluster eller kostnadsökningar för företag. När det gäller kostnadspåverkan finns det viss kvalitativ information. Denna information medger emellertid inte att läsaren kan få någon bild av vad de kostnader som i förekommande fall anges öka kommer att uppgå till, vare sig per företag eller för företagen totalt. Eftersom det är oklart hur många de berörda företagen är går det inte heller att veta om små kostnadsökningar per företag likväl skulle kunna uppgå till en större kostnadsökning för företagen totalt. Det är inte heller möjligt att ha någon uppfattning om hur kostnader fördelar sig per företag, utöver att det framgår att vissa företag är små. Det finns inga exempelberäkningar eller scenarier redovisade. Om något av detta hade funnits, skulle det ha kunnat ge en bild av möjliga effekter, under vissa angivna förutsättningar. Det finns inte heller någon information om förslagsställaren har försökt eller övervägt att göra exempelberäkningar eller visa på möjliga scenarier eller om det bedöms finna särskilda svårigheter att göra det i det här ärendet. Sammantaget brister redovisningen av kostnadspåverkan för företagen i tydlighet.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på företagens intäkter godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på företagens kostnader bristfällig.

Påverkan på konkurrens

Regelrådet kan inte finna någon explicit beskrivning av påverkan på konkurrens. Det anges, som nämnts ovan, att den administrativa bördan och kostnader kommer att öka för vissa aktörer som behandlar elavfall och minska för mindre producenter.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framstår för Regelrådet som troligt att förslaget inte är konkurrensneutralt. Det finns företag som anges ha olika förutsättningar både resurs och kunskapsmässigt, och som träffas av samma slags kostnadsökningar, även om fördelningen av dessa inte är känd. Det hade behövts i vart fall ett explicit resonemang om hur dessa ändringar kan påverka konkurrensförhållanden för att aspekten skulle bedömas tillräckligt redovisad. I ett ärende där konkurrenspåverkan kan antas finnas är befintlig information inte tillräcklig. Därvid beaktas att det förefaller vara så att relativ konkurrenskraft, beroende på vilken grupp företag som avses, kan påverkas i både positiv och negativ riktning, såvitt Regelrådet kan förstå.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrens bristfällig.

Särskilda hänsyn till små och medelstora företag

Som nämnts ovan har förslagsställaren angett att mindre producenter väntas gynnas av vissa ändringar i ansvar för behandling av och rapportering om avfall.

Regelrådet gör följande bedömning. Det kan inte sägas finnas tydlig information om särskilda hänsyn till små och medelstora företag. Däremot kan det sägas finnas information om att vissa hänsyn har tagits, som anges vara gynnsamma för mindre producenter. Det framgår också att dessa mindre producenter väntas gynnas av den valda lösningen. Detta kan anses belysa frågan om att vissa hänsyn har tagits till vissa små företag, även om beskrivningen med fördel kunde ha varit tydligare.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små och medelstora företag godtagbar.

Åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter

Som angavs ovan finns det exempel på information om delar av förslaget som kan antas begränsa kostnader för vissa företag.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns ett fåtal exempel på information om åtgärder som vidtagits för att begränsa kostnader och andra negativa effekter för en kategori företag och för producentansvarsorganisationer. Däremot kan Regelrådet inte finna någon samlad beskrivning av vilka överväganden som eventuellt har gjorts för att förslaget i sin helhet ska ge effekter som är proportionerliga. Det hade behövts en tydligare beskrivning för att denna aspekt ska anses redovisad på ett sätt som uppfyller kraven i förordningen. Aspekten omfattar potentiellt flera kategorier av aktörer och åtgärder än enbart små och medelstora företag, varför bedömningen blir en annan än den ovan om särskilda hänsyn till små och medelstora företag.

Regelrådet finner redovisningen av åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter bristfällig.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I promemorians kapitel 6 anges bland annat följande. Ändringsdirektivet skulle ha varit genomfört den 9 oktober 2025. Sverige har också tagit emot en formell underrättelse om bristande uppfyllelse av målen för insamling av elavfall. De föreslagna förordningsändringarna bör därför träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 juni 2026. Uppgifterna om insamling av elavfall ska avse hela kalenderår. Det första hela kalenderåret där det bedöms att sådana uppgifter finns tillgängliga är 2026. De första uppgifterna som ska rapporteras bör därför avse detta kalenderår och alltså rapporteras första gången i mars 2027.

Såvitt Regelrådet kan se saknas information om behov av speciella informationsinsatser.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår av vilka skäl som den föreslagna tidpunkten för ikraftträdande väljs. Beskrivningen är tydlig. Däremot är det en brist att inget anges om behov av speciella informationsinsatser.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av behov av speciella informationsinsatser bristfällig.

Hur och när konsekvenserna kan utvärderas

Det anges i kapitel 7 att med de nya rapporteringskraven fångas de avfallsströmmar upp som nu inte rapporteras. Det anges skapa förutsättningar för en högre kvalitet på statistiken. Med bättre kunskap om avfallsströmmarna anges det även bli bättre förutsättningar för en fortsatt uppföljning och analys som kan ligga till grund för ytterligare åtgärder. Det anges också att förslaget att flytta rapporteringsansvaret för elavfall från producenter till behandlare förväntas vara positivt ur miljösynpunkt. Behandlare har ofta bättre insyn i avfallsmängder och behandlingsmetoder, vilket kan förbättra kvaliteten på rapporteringen och därmed ge en mer

korrekt bild av mängden insamlat elavfall. En ökad insamling av elavfall ger miljönytta genom att den möjliggör en högre grad av materialåtervinning av kritiska råmaterial som i stor utsträckning behövs för bland annat tillverkning av solceller, vindkraftverk och batterier. Vidare kommer en korrekt bild av insamlingen av elavfall att göra det möjligt att identifiera brister i systemet, som underrapportering, illegal hantering eller låg återvinningsgrad. Detta kan i sin tur skapa förutsättningar för förbättrade miljöinsatser.

Utöver denna information finner Regelrådet ingen beskrivning med tydlig koppling till uppföljning eller utvärdering.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår att förslagsställaren har en förväntan att de nya rapporteringskraven ska kunna underlätta uppföljning och analys i framtiden, som grund för ytterligare åtgärder. De beskrivningar som finns i dessa avseenden kan anses ge i vart fall en del av svaret på frågan om hur konsekvenserna av förslaget kan utvärderas. Däremot framgår det inte om det finns någon plan för när utvärdering ska ske, och det finns inte heller någon information om konsekvenser för berörda företag antas ingå i det som utvärderas. Regelrådet finner att det finns värdefull information som har kopplingar till utvärdering men har uppfattningen att redovisningen likväl hade behövt vara något tydligare för att anses tillräcklig. Dels är någon form av tidpunkt för kommande utvärdering en fråga som behöver belysas, dels är det i ett ärende som detta, där det är tydligt att företag berörs och att dessa utifrån sina förutsättningar skulle kunna påverkas på olika sätt av förslaget, av förhållandevis stor vikt att i en utvärdering belysa konsekvenserna för företag.

Regelrådet finner redovisningen av hur och när konsekvenserna kan utvärderas bristfällig.

Överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven

Det anges i kapitel 3 att Den 13 augusti 2012 trädde Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU av den 4 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE) i kraft, nedan benämnt WEEE-direktivet. WEEE-direktivet är genomfört i svensk rätt genom förordningen (2022:1276) om producentansvar för elutrustning, nedan kallad elutrustningsförordningen.

EU-kommissionen har inlett ett överträdelseärende mot Sverige för bristande uppfyllelse av insamlingsmålet för elavfall i WEEE-direktivet. En formell underrättelse inkom den 25 juli 2024 till Sveriges ständiga representation vid Europeiska unionen. Underrättelsen besvarades den 20 augusti 2024 och den 18 september 2025. Den 25 januari 2022 ogiltigförklarade Europeiska unionens domstol (domstolen) artikel 13.1 i WEEE-direktivet i den mån den avser solcellspaneler som släppts ut på marknaden mellan den 13 augusti 2005 och den 13 augusti 2012 (mål nr C-181/20). Direktivet har därför ändrats genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/884 av den 13 mars 2024 om ändring av direktiv 2012/19/EU om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE), nedan benämnt ändringsdirektivet. Ändringsdirektivet finns i bilaga 1.

Kommissionen har inlett ett överträdelseärende för försenat genomförande av ändringsdirektivet. En formell underrättelse inkom den 20 november 2025 till Sveriges ständiga representation vid Europeiska unionen. I promemorian lämnas förslag till hur WEEE-direktivet, i lydelsen enligt ändringsdirektivet, ska genomföras i svensk rätt.

Såvitt Regelrådet kan se finns ingen information om förslaget går utöver minimikraven.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns tydlig information om hur förslaget har sin grund i EU-rätten och utgör ett svenskt genomförande av ändringsdirektivet. På en övergripande nivå är överensstämmelsen med EU-rätten tydlig. Det har emellertid inte angetts – i vart fall inte på ett sätt som Regelrådet kan se – om förslaget till nationella bestämmelser i något avseende går utöver det som krävs som minimum enligt ändringsdirektivet. Denna fråga behöver också belysas i en konsekvensutredning för att utredningen ska vara fullständig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av om förslaget går utöver minimikraven bristfällig.

Övrigt som Regelrådet vill framföra

Regelrådet har inget ytterligare att framföra i ärendet.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 11 mars 2026.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Per Högström.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Per Högström
Föredragande